

ЗАХИСТ КОНКУРЕНЦІЇ

жовтень – грудень 2019

Офіційно: АМКУ презентував концепцію реформи органу оскарження у сфері публічних закупівель

11 грудня 2019 року Антимонопольний комітет України презентував концепцію реформи органу оскарження у сфері публічних закупівель.

Голова Комітету Юрій Терентьев, перша заступниця Голови Ольга Піщанська, державні уповноважені Комітету Ольга Нечитайло та Наталія Буроменська окреслили основні пропонувані зміни, спрямовані на оптимізацію як процесу оскарження, так і роботи відповідного органу:

- Задля збільшення гнучкості системи та збільшення швидкості розгляду скарг – створення Інституту уповноважених з розгляду скарг.
- Для сталого розвитку функції оскарження та упередження порушень – впровадження постійно діючого інструменту узагальнення практики оскаржень.
- Щоб зменшити видатки сторін на оскарження – започаткування практики віддаленої участі сторін у засіданні Колегій.
- Максимальну публічність процесу може забезпечити повноцінний обмін інформацією через систему Prozorro.

- Можливість необґрунтованого затягування строків закупівлі буде нівельовано обов'язковим обґрунтуванням факту порушення прав, пов'язаних із участю в закупівлі.

- Дискусія точилася навколо цих та інших питань,

зокрема порядку призначення уповноважених з розгляду скарг, розподілу скарг за рандомним або ж галузевим принципом, застосування штучного інтелекту тощо.

Антимонопольний комітет України висловлює вдячність народним депутатам, представникам Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, держпідприємства Prozorro, ГО «Транспаренсі Інтернешнл Україна», Делегації Євросоюзу, проєктів «Конкурентоспроможна економіка України» і «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах», експертам ОЕСР, представникам юридичних компаній та громадських організацій, ЗМІ – всім, хто зацікавився і взяв участь в обговоренні пропонуваного проєкту. **Пропонувані законодавчі зміни ви знайдете тут.**

АМКУ починає співпрацю з аналітичною системою YouControl

16 грудня 2019 року Голова Антимонопольного комітету України **Юрій Терентьев** і засновник та CEO YouControl **Сергій Мільман** підписали меморандум про співпрацю. Документом передбачено, що АМКУ та YouControl починають офіційне співробітництво, в межах якого будуть ділитися практикою експертизи задля покращення бізнес-середовища в Україні.

YouControl надасть працівникам Комітету тестовий доступ до системи та кваліфіковану підтримку задля ефективного використання усіх можливостей системи. З іншого боку, Комітет, допоможе розширити наповнення системи новою інформацією.

"Робити реальні, корисні, актуальні розслідування та дослідження можна лише маючи професійних мотивованих співробітників, а також сучасні інформаційні ресурси, які допомагають визначити фінансово-економічні групи, їх бенефіціарів та відносини контролю. Інформаційна база YouControl, як раз і є таким ресурсом", -

підкреслив **Юрій Терентьев**.

Довідково: YouControl - аналітична система для комплаєнсу, аналізу ринків, ділової розвідки і розслідувань.

Протягом 2019 року Донецьке обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України, під час виконання покладених на нього законом завдань щодо здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, проводило активну роботу з виявлення та припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції. Зокрема, протягом поточного року територіальним відділенням проведено дослідження регіональних ринків теплопостачання, перевезень на міжміських автобусних маршрутах загального користування, організації земельних торгів, мінеральних добрив, вивезення відходів, роздрібною торгівлі світлими нафтопродуктами, охоронних послуг.

За звітний період Відділенням отримано 39 заяв від суб'єктів господарювання, установ, громадських організацій, правоохоронних органів з приводу порушень законодавства про захист економічної конкуренції, з яких 36 розглянуто. Загальна кількість одержаних Відділенням звернень, заяв, скарг від громадян склала 24, з яких 23 розглянуто. В процесі розгляду справ припинено 4 порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним становищем.

Одним з пріоритетних напрямків діяльності територіального відділення протягом 2019 року було здійснення контролю та захисту конкуренції у сфері державних закупівель, зокрема, шляхом виявлення та припинення антиконкурентних узгоджених дій у вигляді спотворення результатів торгів. З приводу цього, відділенням у поточному році було розпочато 33 справи, дев'ять з яких завершені прийняттям відповідних рішень і накладанням штрафів. До відповідальності було притягнуто 18 суб'єктів господарювання, у зв'язку з чим, Відповідно до пункту 4 частини першої статті 17 закону України «Про публічні закупівлі», зазначених суб'єктів позбавлено права брати участь в публічних закупівлях впродовж трьох років.

Відділенням розглянуто 4 справи інформаційного характеру, дії відповідачів у цих справах кваліфіковані як порушення за пунктами 13-15 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції». На порушників накладено штрафів на суму 170 тис. гривень.

Загальна сума штрафів, накладених на порушників законодавства про захист економічної конкуренції за 2019 рік склала 1 071 тис. гривень. Сума штрафів та пені, сплачених порушниками законодавства про захист економічної конкуренції протягом поточного року склала 1 222,7 тис. гривень. Економічний ефект від припинення порушень та дій, які містять ознаки порушень склав 8 563,7 тис. гривень. Відділенням контролюється виконання 33 наказів судів про примусове стягнення виконавчими службами з 15 порушників штрафів та пені на суму 2 255 869 гривень.

Протягом року Відділенням опрацьовано 47 проектів нормативно-правових актів, рішень органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, адміністративно-господарського управління та контролю, надісланих на погодження до органів АМКУ. З них відмовлено у погодженні 7 проектів.

За результатами розгляду проектів рішень органів місцевого самоврядування щодо затвердження Місцевих правил приймання стічних вод, Відділення надало їх розробнику, КП «Компанія «Вода Донбасу», рекомендації щодо здійснення заходів, спрямованих на запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (розроблення «нових правил приймання стічних вод»). Рекомендації Підприємством розглянуті, до проектів Місцевих правил приймання стічних вод внесені зміни.

Відділення, з метою адвокатування конкуренції, проводило круглі столи, наради із суб'єктами господарювання, представниками органів місцевого самоврядування тощо. Зокрема із КП «Компанія «Вода Донбасу», ПАТ «ДТЕК «Добропіллявугілля», ТОВ «Кнауф Гіпс Донбас», ДП «Укразалізняця», газо, -тепло, - водопостачальними організаціями; виконкомами Маріупольської, Часовоярської, Покровської міських рад.

УВАГА! З 2 січня 2020 року введено в дію нові рахунки для зарахування податків, зборів, платежів до державного і місцевих бюджетів

З 1 січня 2020 року Державна казначейська служба України перейшла на ведення бухгалтерського обліку за *Планом рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2013 № 1203*, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25.01.2014 за №161/24938 (далі – План рахунків № 1203).

Усі рахунки про виконання державного та місцевих бюджетів та рахунки клієнтів (суб'єктів господарської діяльності) відкриті з урахуванням міжнародного номеру банківського рахунку IBAN, який налічує 29 знаків, відповідно до вимог постанови правління Національного банку України від 28.12.2018 № 162 «Про запровадження міжнародного банківського рахунку (IBAN) в Україні» (зі змінами).

Реквізити нових рахунків для зарахування податків, зборів, платежів (адміністративних штрафів) тощо до державного і місцевих бюджетів можна отримати у відповідних органах ДПС України, що контролюють справляння надходжень бюджету, та на вебсторінках головних управлінь Казначейства в областях та м. Києві.

Адміністративна колегія Донецького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України оштрафувала ТОВ «Ерлайт» та ТОВ «Агроальфатермінал» на 68 000 гривень кожного за вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 4 частини другої статті 6, пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, що стосуються спотворення результатів торгів (рішення № 55/15-р/к від 16.10.2019). Відділення встановило, що ТОВ «Ерлайт» та ТОВ «Агроальфатермінал» подали заявки на участь у процедурі відкритих торгів на закупівлю підйимально-транспортного обладнання для шахт, замовником у яких виступило державне підприємство

«Красноармійськвугілля». Очікувана вартість процедури закупівлі становила 58 млн. 800 тис. гривень. При цьому, ТОВ «Ерлайт» та ТОВ «Агроальфатермінал» подали схожі в оформленні документи, завантажили тендерні пропозиції в один день з однієї IP-адреси, мали однакових співробітників, здійснювали телефонні перемовини, не понижали ціни під час аукціону тощо, тобто узгоджували свою поведінку з метою усунення змагання при підготовці та участі у тендерах.

Відповідно до пункту 4 частини першої статті 17 Закону України «Про публічні закупівлі», вчинення суб'єктами господарювання зазначеного порушення є підставою для відмови цим суб'єктам господарювання в участі в інших процедурах закупівлі та для відхилення їх тендерних пропозицій протягом 3 років після винесення рішення.

Донецьке обласне територіальне відділення у 2019 році розпочало розгляд справи за ознаками порушення ТОВ «ФІШ КЕН ФЛАЙ» та приватним підприємцем Павлом Сербом законодавства про захист економічної конкуренції. Справа стосується спотворення результатів торгів, проведених мариупольським парком культури і відпочинку «Екстрим-парк» на закупівлю «Венеціанської каруселі» за 1,5 млн. гривень у грудні минулого року. У зв'язку із розглядом справи, на адресу ТОВ «ФІШ КЕН ФЛАЙ» було направлено вимогу про надання документів щодо участі у

тендері. Однак, у встановлений строк ТОВ «ФІШ КЕН ФЛАЙ» відповіді та затребуваних документів не надало.

Такі дії ТОВ «ФІШ КЕН ФЛАЙ» кваліфіковано як порушення, передбачене п. 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (неподання інформації Відділенню на вимогу голови територіального відділення у встановлений ним строк). На порушника

було накладено штраф у розмірі 68 000 гривень.

Відділенням, під час здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, на виконання доручення Антимонопольного комітету України, було проведено дослідження дій Головного управління Держгеокадастру у Донецькій області на предмет дотримання конкурентного законодавства під час визначення виконавців земельних торгів протягом 2017 – 2018 років.

Головне управління Держгеокадастру у Донецькій області протягом 2017-2018 років визначало виконавців земельних торгів без проведення конкурсу, шляхом надсилання листів суб'єктам господарювання із пропозицією щодо укладання договору на підготовку лотів та проведення земельних торгів.

За результатами дослідження, було розпочато розгляд справи за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних дій органу влади. За результатами розгляду справи, адміністративна

колегія Донецького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України визнала дії Головного управління Головного управління Держгеокадастру у Донецькій області, які полягають у визначенні виконавців земельних торгів без проведення конкурсу, антиконкурентними діями органу влади, які можуть призвести до недопущення конкуренції, що є порушенням частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Донецьким відділенням у зв'язку з дослідженням ринків перевезень пасажирів автомобільним транспортом на міських, приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування, яке проводилось на виконання доручення АМКУ, було здійснено аналіз діяльності комунального підприємства «Автотранспортне підприємство» (далі - КП «АТП»).

Предметом дослідження була діяльність КП «АТП» із організації перевезень організованих груп пасажирів, які пішки переміщуються через лінію зіткнення в межах визначених дорожніх коридорів та прямують через КПВВ (контрольний пункт в'їзду/виїзду) до прилеглих населених пунктів (м. Селидове, м. Новгородівка, м. Покровськ, м. Волноваха, м. Бахмут тощо) та у зворотньому напрямку.

Відповідно до розпорядження голови Донецької обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від

09.07.2015 № 312 (із змінами), КП «АТП» було рекомендовано вжити заходів щодо організації пасажирських перевезень між блокпостами першого рубежу (БП) та КПВВ до прилеглих населених пунктів та у зворотньому напрямку.

На території КПВВ, для здійснення регулярних перевезень, допускаються автобуси, що використовуються для спеціальних перевезень пасажирів, організованих КП «АТП» та фізичні особи-підприємці – агенти КП «АТП», які від його імені надають посередницькі послуги із формування груп пасажирів, які переміщуються з тимчасово неконтрольованої Україною території та у зворотньому напрямку. Автобуси інших перевізників, які не мають договірних відносин із КП «АТП», на територію КПВВ та БП не допускаються.

Внаслідок специфічних умов функціонування КПВВ (запровадження спеціальних режимних правил допуску та територію КПВВ, відсутності на КПВВ відповідної інфраструктури, що забезпечує рух пасажирського транспорту), особи, які пішки переміщуються через лінію зіткнення в межах дорожніх коридорів через КПВВ Мар'їнка, КПВВ Майорське, КПВВ Новотроїцьке до прилеглих населених пунктів та у зворотньому напрямку, не можуть отримати інші транспортні послуги, які є альтернативами (замінниками) послуг з організації перевезень організованих груп пасажирів за маршрутами спеціальних перевезень.

Як з'ясувало Відділення, у період з серпня 2017 по серпень 2019 року послуги з організації перевезень організованих груп пасажирів за маршрутами спеціальних перевезень надавало тільки КП «АТП».

Під час проведення дослідження було встановлено, що КП «АТП» самостійно, на власний розсуд, встановлює ціни на послуги з організації перевезень організованих груп пасажирів за маршрутами спеціальних перевезень, не має обов'язку погоджувати їх ні з державними органами, ні з будь-яким іншими юридичними та/або фізичними особами. Крім того, КП «АТП» застосовує єдиний підхід (порядок) до формування ціни на послуги організації перевезень організованих груп пасажирів за усіма маршрутами спеціальних перевезень (у розрахунку вартість (грн.) на 1 км. пробігу) не зважаючи на відстань перевезень, наявність автобусів різних марок та ступеню комфортності, їх пасажиромісткість.

Слід зазначити, що за результатами аналізу пропозицій послуг автобусних перевезень, розміщених у відкритих джерелах з'ясовано, що учасники відповідного конкурентного ринку пропонують такі послуги за нижчою ціною, ніж їх пропонувало КП «АТП».

Отже, дії КП «АТП» щодо встановлення завищеної ціни послуг з організації перевезень організованих груп пасажирів на автобусних маршрутах спеціальних перевезень, що перевищують ціну відповідних пропозицій на конкурентних (змагальних) ринках, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, визначеного пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з організації перевезень, шляхом встановлення таких цін та умов реалізації товару (послуги) які неможливо було б встановити за умов існування конкуренції на ринку.

Листом від 03.10.2019 № 55/17-р/к Донецьке відділення надало КП «АТП» обов'язкові для розгляду рекомендації України щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Рекомендацій Відділення виконані не були.

Оскільки дії, що містять ознаки порушення не були припинені у строки встановлені адміністративною колегією, Відділенням у грудні 2019 року було розпочато розгляд справ про порушення КП «АТП» законодавства про захист економічної конкуренції, у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з організації перевезень організованих груп пасажирів на автобусному маршруті спеціальних перевезень між КПВВ та прилеглими населеними пунктами, шляхом встановлення таких цін та умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

В ході здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції учасниками торгів під час проведення у квітні 2019 року житлово-комунальним відділом Покровської міської ради Донецької області процедури відкритих торгів з очікуваною вартістю 2 000 000 гривень на закупівлю послуг з поточного ремонту доріг (планування та відсіпання шлаком) в приватному секторі м. Покровськ Донецької області (ДК 021:2015 – 45233251-3 Відновлення покриття) [оголошення про проведення процедури закупівлі опубліковане на офіційному порталі оприлюднення інформації про публічні закупівлі України

Prozorro (prozorro.gov.ua) UA-2019-03-22-001738-с] в діях ТОВ «МИРЕМСТРОЙ» та ТОВ «ДОН БРИКЕТ» було виявлено ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 статті 50 та визначеного пунктом 4 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів.

За результатами аналізу документів, було встановлено, що під час підготовки пропозицій конкурсних торгів ТОВ «МИРЕМСТРОЙ» та ТОВ «ДОН БРИКЕТ» узгодили між собою умови участі у конкурсній процедурі. Розслідування у справі триває.

Донецьке обласне територіальне відділення здійснює розгляд справи відносно приватних підприємств «СТРОЙТЕХНО» та «ЕЛАРА-СЕРВІС».

Зазначені суб'єкти господарювання протягом 2018 року брали участь у декількох процедурах закупівель, зокрема,

- на закупівлю послуги з «Поточного ремонту інженерних мереж холодного водопостачання та водовідведення» (UA-2018-04-15-000003-b), замовником якої був тендерний комітет об'єднання співвласників багатоквартирного будинку «Удача - 52/78» Кальміуський район, м. Маріуполь Донецької області;

- на закупівлю послуги з «Поточного ремонту покрівлі житлового будинку № 61 по вул. Курчатова у м. Маріуполі» (UA-2018-04-10-001044-с), замовником якої був тендерний комітет Департаменту розвитку житлово-комунальної інфраструктури Маріупольської міської ради;

- на закупівлю послуги ДБН А.2.2-3:214 з «Поточного ремонту покрівлі адміністративної будівлі Мангушського відділення поліції центрального ВП ГУНП в Донецькій області, (UA-2018-07-24-000996-b), замовником якої був тендерний комітетом державного підприємства «ГУНП в Донецькій області», м. Маріуполь;

- на закупівлю послуги 45000000-7 з «Будівельних робіт та поточного ремонту (Поточний ремонт орендованого приміщення адміністративної будівлі у смт Мангуш (UA-2018-08-13-001792-b), замовником якої був тендерний комітет Мангушської районної державної адміністрації, смт. Мангуш, Донецька область;

- на закупівлю робіт з «Капітально-відновного ремонту ліфта за адресою: вул. Курчатова, 59 у м. Маріуполі, у відповідності з ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 (Код ДК 021:2015-45453000-7

Капітальний ремонт і реставрація (UA-2018-08-21-001430-с), замовником якої був тендерний комітет Департаменту розвитку житлово-комунальної інфраструктури Маріупольської міської ради Донецька область;

- на закупівлю робіт ДСТУ Б.Д.1.1-1:2013 з «Реконструкції зовнішніх фасадів адміністративної будівлі ГУНП в Донецькій області, розташованої у м. Маріуполь, вул. Грецька, 11 (ДК 021:2015-45400000-1 - «Завершальні роботи»)» (UA-2018-11-22-003000-с), замовником якої був тендерний комітет Головного управління Національної поліції в Донецькій області, м. Маріуполь;

- на закупівлю робіт з «Капітального ремонту з проведенням заходів термомодернізації будівель структурних підрозділів КНП «Мангушський центр первинної медико-санітарної допомоги» (16-ть об'єктів)» (UA-2018-11-26-000945-a), замовником якої був тендерний комітет комунального підприємства КНП «Мангушський центр первинної медико-санітарної допомоги», смт Мангуш, Донецька область.

За результатами аналізу документів, які розміщено на офіційному порталі оприлюднення інформації про публічні закупівлі України - Prozorro, було встановлено, що під час підготовки пропозицій конкурсних торгів ПП «СТРОЙТЕХНО» та ПП «ЕЛАРА-СЕРВІС» узгодили між собою умови участі у вищезазначених конкурсних процедурах. Розгляд справи триває.

Адміністративна колегія Донецького обласного територіального відділення оштрафувала автотранспортне комунальне підприємство «Комунальник» Торецької міської ради за зловживання монопольним становищем.

Як встановило Відділення, АТП «Комунальник» у період з 01.10.2017 по 30.04.2019 здійснювало нарахування за послуги із поводження з побутовими відходами (вивезення твердих, рідких побутових відходів, захоронення відходів) за тарифами, які сформовані в порушення Порядку формування тарифів на послуги із вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2006 року № 1010 (в редакції, що діяла до 01.05.2019).

За результатами дослідження, Відділення встановило, що тарифи, погоджені військово-цивільна адміністрація м. Торецьк (до перейменування Дзержинськ) для АКП «Комунальник» є найвищими в Донецькій області, зокрема, тариф для населення на вивезення побутових відходів в 2 рази перевищує тариф встановлений у м. Маріуполі, та на 83% вище ніж в м. Краматорську.

Крім того, визначення виконавця послуг із вивезення побутових відходів відбулося не на конкурсних засадах, всупереч вимогам чинного законодавства. Виконавець послуг, не відчуючи конкурентного впливу (визначений виконавцем не на конкурсних засадах), спираючись на рішення органу місцевого самоврядування, має

можливість необґрунтовано пред'являти споживачам завищений розмір плати за послуги із вивезення побутових відходів, захоронення побутових відходів на полігоні, тобто застосовувати ціни, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Такі дії призводять до ущемлення інтересів споживачів, оскільки останні, за відсутності ефективної конкуренції на ринку послуг з поводження з побутовими відходами у м. Торецьк, змушені погоджуватись із умовами АКП «Комунальник», що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

Отже, такі дії АТП «Комунальник» визнано порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з поводження з побутовими відходами, шляхом ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

АКП «Комунальник» повідомило, що визнає факт порушення Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами та вживає заходів щодо усунення наслідків цього порушення.

В Україні запрацює вебпортал е-послуг

Відповідно Указу Президента України від 29 липня 2019 р. N 558 «Про деякі заходи щодо поліпшення доступу фізичних та юридичних осіб до електронних послуг» Кабінет Міністрів України затвердив Положення про Єдиний державний вебпортал електронних послуг.

Відповідна урядова постанова № 1137 від 4 грудня 2019 року набрала чинності 31 грудня.

Портал призначений для реалізації права кожного на доступ до електронних послуг та інформації про адміністративні та інші публічні послуги, звернення до органів виконавчої влади, інших державних органів, органів

місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій (у тому числі відповідно до Закону України "Про звернення громадян"), отримання інформації з національних електронних інформаційних ресурсів, яка необхідна для надання послуг, а також для проведення моніторингу та оцінки якості послуг у випадках, визначених цим Положенням.

Єдиний державний вебпортал електронних послуг має офіційну адресу в Інтернеті - diia.gov.ua.

Донецьке обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України

Наша адреса: проспект Миру, буд. 8, м. Краматорськ, Донецька область, 84313
Телефон/факс (06264) –33-165

E-mail: dn@amcu.gov.ua

Розклад роботи: Пн – Чт 8.00 – 17.00

Пт – 8.00 – 15.45

Обідня перерва: 12.00 – 12.45